

Departament
Zdrowia Publicznego

ZPP.055.26.2024.DL
Warszawa, 15 grudnia 2024

Pan

Szanowny Panie,

odpowiadając na petycję z dnia 2 października 2024 r. o zaostrenie zasad sprzedaży alkoholu w Polsce, Departament Zdrowia Publicznego uprzejmie prosi o przyjęcie poniższych informacji.

Odnosząc się do pierwszego postulatu jakim jest ograniczenie godzin sprzedaży napojów alkoholowych, Departament uprzejmie informuje, że kwestie związane m.in. z licznością i usytuowaniem punktów sprzedaży napojów alkoholowych znajduje się we właściwości gminy. Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151), zwanej dalej „ustawą”, rada gminy ustala, w drodze uchwały, maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy (miasta), odrębnie dla:

- 1) poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18 ust. 3 ustawy;
- 2) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży;
- 3) zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży.

Zgodnie z art. 12 ust. 3 ustawy rada gminy ustala, w drodze uchwały, zasady usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, a stosownie do ust. 4 może ustalić, w drodze uchwały, dla terenu gminy lub wskazanych jednostek

pomocniczych gminy, ograniczenia w godzinach nocnej sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży. Ograniczenia mogą dotyczyć sprzedaży prowadzonej między godziną 22⁰⁰ a 6⁰⁰.

Ponadto wskazać należy, że zgodnie z art. 12 ust. 7 ustawy maksymalna liczba zezwoleń, o której mowa w ust. 1, usytuowanie miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych oraz godziny sprzedaży napojów alkoholowych uwzględniają postanowienia gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Ponadto Ministerstwo Zdrowia postulowało wprowadzenie ograniczeń w sprzedaży napojów alkoholowych na stacjach paliw, jednak kwestia ta, decyzją Zespołu ds. programowania prac Rządu, obecnie nie została uwzględniona w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów.

Odnosnie do drugiego postulatu, dotyczącego podniesienia wieku, od którego można nabywać alkohol, obecnie prace w tym kierunku nie są prowadzone, jednak na bieżąco analizowane są rozwiązania mające na celu ograniczenie spożycia alkoholu oraz szkód powodowanych przez jego spożywanie, o potwierdzonej skuteczności, rekomendowane m.in. przez Światową Organizację Zdrowia, zgodnie z podejściem, że skuteczna polityka przeciwalkoholowa charakteryzuje się wykorzystaniem narzędzi w różnych zakresach oddziaływania.

Ponadto Departament uprzejmie informuję, że do Wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów wpisany został projekt ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (numer w wykazie UD147). Założenia projektu stanowią odpowiedź m.in. na zdiagnozowany problem jakim są niepożądane i niebezpieczne praktyki dotyczące wyglądu opakowań napojów alkoholowych.

Zgodnie z informacjami zamieszczonymi w Wykazie, zaproponowano m.in. zmianę w art. 15 ustawy, nakładającą na sprzedawców lub podających napoje alkoholowe obowiązek odmowy sprzedaży lub podania napojów alkoholowych osobom, które nie okazały dokumentu potwierdzającego ich wiek. Przy czym konstrukcja proponowanego przepisu obliwuje każdorazowo sprzedawcę lub podającego do żądania okazania powyższego dokumentu, w przypadku wątpliwości co do ukończenia przez nabywcę 18. roku życia. Obecnie, w przypadku wątpliwości co do pełnoletności nabywcy, sprzedający lub podający napoje alkoholowe jest uprawniony do żądania okazania dokumentu stwierdzającego wiek nabywcy. Taka konstrukcja powoduje, że sprzedający napoje alkoholowe osobie niepełnoletniej unikali odpowiedzialności karnej przez wykazanie, iż nie mieli możliwości

rozstrzygnąć wątpliwości co do wieku nabywcy. Projekt zawiera niezbędne zmiany w zakresie przepisów karnych i przepisy intertemporalne, wynikające z zaproponowanych zmian przepisów ustawy.

Ponadto, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, jednostka podległa Ministerstwu Zdrowia, wyspecjalizowana w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami, opracowało procedurę szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych i przygotowuje instruktorów do szkoleń. W Polsce obowiązuje zakaz sprzedaży napojów alkoholowych osobom do 18 roku życia, dlatego sprzedawcy napojów alkoholowych są ważną grupą, do której kierowane są działania edukacyjne. Celem szkoleń jest zmotywowanie sprzedawców do sprawdzania wieku klientów wobec absolutnego braku pewności co do ich pełnoletności. Poza omówieniem regulacji prawnych elementem szkoleń są warsztaty uczące asertywnego odmawiania sprzedaży alkoholu oraz radzenia sobie w trudnych sytuacjach np. agresywny klient. Łącznie przeszkolonych i aktywnych instruktorów prowadzących szkolenia dla sprzedawców jest ponad 200.

Prowadzenie szkoleń dla sprzedawców jest jednym z zadań samorządów gminnych. W 2022 r. takie szkolenia zorganizowało ponad 600 gmin. Przeszkolono w nich ponad 22 tys. sprzedawców i jest to wzrost w porównaniu z latami 2020 (450 gmin i blisko 13 tys. sprzedawców) oraz 2021 (570 gmin i 17 tys.). Szkolenia będą kontynuowane w 2025 r.

Z wyrazami szacunku

Dagmara Korbasińska-Chwedczuk

Dyrektor

/dokument podpisany elektronicznie/